

ТАҚРИЗ

ба автореферати диссертатсияи Ализода Гавҳар Ҳайдаралӣ дар мавзӯи “Муносибати инноватсионӣ ба фаъолияти худтатбиқшавии касбии омӯзгорон дар низоми педагогии муассисаҳои таҳсилоти миёнаи касбии Ҷумҳурии Тоҷикистон” барои дарёфти дараҷаи илмӣ номзади илмҳои педагогӣ аз рӯйи ихтисоси 5.3.4.3 – Назария ва методикаи таълими информатика.

Дар марҳалаи имрузаи рушди низоми маорифи мамлакат вазифаи муассисаҳои миёнаи касбӣ на танҳо ташаккул додани маҷмӯи муайяни донишҳо дар донишҷӯён аст. Зимни худтатбиқшавии омӯзгор рушди касбӣ ва шахсиятӣ, дарки амалҳои худ, мавқеи худ дар ҷомеа ва фаъолияти касбӣ рӯй медиҳад. Худтатбиқшавии омӯзгор дар фаъолияти педагогӣ барои татбиқи истеъдод ва қобилияти худ имконияти бузургро фароҳам меорад. Вобаста ба ин майлу қўшиши педагогҳоро барои худомӯзӣ пайваستا ангезиш дода, дастгирӣ бояд кард.

Таҳқиқоти диссертатсионии унвонҷӯй Ализода Гавҳар Ҳайдаралӣ масъалаҳои ба фаъолияти худтатбиқшавии касбии омӯзгорон дар низоми педагогии муассисаҳои таҳсилоти миёнаи касбии Ҷумҳурии Тоҷикистон дар бар гирифта, озмоишу таҳқиқотҳои он пурра натиҷабардорӣ карда шуда, пурра ба анҷом расонидааст. Тадқиқоти мукаммали илмӣ-таҳқиқотии муҳаққиқ, ба принсипу роҳҳои ташаккули муносибати инноватсионӣ ба фаъолияти худтатбиқшавии касбии омӯзгорон дар раванди таълим роҳандозӣ шудааст.

Муаллиф мубрамият ва мақсади асосии таҳқиқоти диссертатсионии хешро аз ҷиҳати илмӣ-назариявӣ, методӣ ва дидактикӣ асоснок намуда, коркарди озмоишӣ-таҷрибавӣ, шаклҳо ва мундариҷаи фаъолияти худтатбиқшавии касбии омӯзгоронро дар низоми педагогии муассисаҳои таҳсилоти миёнаи касбии Ҷумҳурии Тоҷикистонро инъикос намудааст.

Муаллифи диссертатсия дар хусуси зарурати омӯзиши мавзӯи ибрази назар намуда, аз ҷумла, таъкид месозад, ки агар истифодаи муносибати инноватсионӣ ба фаъолияти худтатбиқшавии касбии омӯзгорон дар низоми педагогии муассисаҳои таҳсилоти миёнаи касбӣ дар раванди дарс ҷолибтар ва муфидтар гардад, боиси пайдоиши самаранокии сифати худтатбиқшавии омӯзгорон мегардад. Аз ин ҷо, истифодаи технологияи муносибати инноватсионӣ ба фаъолияти худтатбиқшавии касбӣ ба талаботи муосири ҷавобгӯй ба сатҳи фаъолияти касбии омӯзгорон, салоҳияти коммуникатсионӣ, ҷустуҷӯй ва таҳлили иттилоот мувофиқ метавонад объективӣ ва ҳаматарафа андеша

ронданро омӯзонад. Муаллифи рисола ба мавқеъ таъкид менамояд, ки муассисаҳои таҳсилоти миёнаи касбӣ бояд донишҷӯйро бо донишу малакаҳои таълимии ҳаматарафа таъмин намояд, ки рушду такмили худтатбиқшавии омӯзгорро дар фаъолияти касбӣ тақозо мекунад.

Мундариҷаи диссертатсияро муқаддима, 3 бобу 7 зербоб, хулосаи зерфаслҳо ва тавсияву пешниҳодҳои илмӣ диссертатсия дарбар мегирад. Бояд қайд намуд, ки диссертант тамоми паҳлуҳои масъалаи баррасишавандаи рисоларо мавриди омӯзишу таҳлил қарор додааст.

Дар қисмати муқаддимаи диссертатсия таҳқиқотчи мубрамияти мавзӯи таҳқиқот, дараҷаи омӯзиши мавзӯи илмӣ, вазифаҳои таҳқиқот, объект, предмету фарзияи пажӯҳиш, асосҳои назариявӣ ва методологии таҳқиқот, технологияҳои навгонии илмӣ-методи, амалияи таҳқиқот, нуқтаҳои ба ҳимоя пешниҳодшавандаро мақаррар кардааст.

Боби якуми рисола масъалаи *«Худтатбиқшавии касбии омӯзгорон чун муаммои муосири илмҳои педагогӣ»-ро* дар бар гирифта, масъалаҳои такмили дидгоҳи инноватсионӣ ба низоми таҳсилот дар шароити имрӯза, концепсияҳои назариявии худтатбиқшавии омӯзгорон дар назария ва амалияи илмҳои педагогӣ, тарҳрезии педагогии омодагии омӯзгорон ба худтатбиқшавии касбӣ ҳамачониба таҳлил ва хулосабарорӣ гардидаанд.

Дар боби дуюми рисола, ки *«Низоми педагогии такмили худтатбиқшавии касбии омӯзгорони муассисаҳои таҳсилоти миёнаи касбӣ»* номгузори шудааст, масъалаҳои вазъи имрӯзаи худтатбиқшавии касбии омӯзгорон дар раванди фаъолияти педагогӣ ва имконияти педагогии рушди худтатбиқшавии касбии омӯзгорон дар низоми таҳсилоти муосири ҷумҳурӣ баррасӣ гардидааст.

Боби сеюми диссертатсия ба корҳои таҷрибавӣ-санҷишии *«Самаранокии технологияи педагогии такмили худтатбиқшавии касбии омӯзгорони муассисаҳои таҳсилоти миёнаи касбӣ»* бахшида шуда, аз ду фасл иборат аст. Дар фасли аввали ин боб *«Технологияи педагогии рушди худтатбиқшавии касбии омӯзгорон дар фаъолияти педагогӣ»* нишондиҳандаҳои сифатӣ ва миқдории худтатбиқшавии касбии омӯзгорони гурӯҳҳои инноватсионӣ нерӯи имконияти инноватсиониро нишон додани муаллиф, ҷузъҳои когнитивӣ, ангежавӣ-эмотсионалӣ, протсессуалии омодагии омӯзгоронро ба худтатбиқшавии касбӣ инъикос менамояд. Дар фасли дуюми ин боб *«Самаранокии технологияи педагогии такмили худтатбиқшавии касбии омӯзгорон дар шароити муосири таҳсилот»* санҷида шуда, натиҷаҳои кори озмоишӣ ҷамъбаст гардиданд.

Муаллиф дар хулосаи умумии диссертатсия андешаҳои худро доир ба дараҷаи ҳалли мавзӯ дар бандҳои алоҳида ҷамъбаст намудааст, ки мазмуни асосии таҳқиқотро дар бар гирифтааст.

Аз таҳқиқоти гузаронидаи Ализода Гавҳар Ҳайдаралӣ бармеояд, ки ӯ солҳои тӯлонӣ дар атрофи масъалаи мазкур машғули пажӯҳиш буда, дар заминаи он муаллиф 8 мақолаи илмӣ нашр кардааст, ки аз он 3 мақолаи илмӣ дар маҷаллаҳои тақризшавандаи КОА-и назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ва Вазорати маориф ва илми Федератсияи Россия ба қайд гирифта шудааст, инъикос ёфтааст.

Дастовардҳои илмӣ дар таҳқиқоти мазкур арзишманду назаррасанд ва диссертант ба ҳадафҳои муайяннамудаи хеш комёб гардидааст.

Диссертатсияи Ализода Гавҳар Ҳайдаралӣ дар мавзӯи *«Муносибати инноватсионӣ ба фаъолияти худтатбиқшавии касбии омӯзгорон дар низомии педагогии муассисаҳои таҳсилоти миёнаи касбии Ҷумҳурии Тоҷикистон»* барои дарёфти дараҷаи илмӣ номзади илмҳои педагогӣ аз рӯйи ихтисоси 5.3.4.3 – Назария ва методикаи таълими информатика таҳқиқоти комилан анҷомёфта буда, бо муҳимият, навгониҳои илмӣ ва арзиши илмиву амалияш ба талаботи Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон мувофиқ буда, муаллифи он сазовори дараҷаи илмӣ номзади илмҳои педагогӣ аз рӯйи ихтисоси дар боло зикргардида мебошад.

Доктори илмҳои педагогӣ, дотсент, муовини директор оид ба тарбия ва рушди ҷавонони Донишқадаи иқтисод ва савдои Донишгоҳи давлатии тиҷорати Тоҷикистон

 - Ахрорӣ Гулчехрахон
Усмонзода

06.07.2026с.

Имзои Г.У. Ахрориро тасдиқ менамоям

Мудири ШК ва КМ Донишқадаи иқтисод ва савдои Донишгоҳи давлатии тиҷорати Тоҷикистон

 Усмонзода Ш.У.

Суроға: 735700, Ҷумҳурии Тоҷикистон, ш.Хучанд, хиёбони Исмоили Сомонӣ 169. Тел.: +992 (3422) 6-03-21, E-mail: info@iet.tj